LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL 2021 METŲ NACIONALINĖS PARAMOS KAIMO BENDRUOMENIŲ VEIKLAI TEIKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. gruodžio 17 d. Nr. 3D-862
Vilnius

Atsižvelgdamas į Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrąsias administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“, ir siekdamas skatinti kaimo bendruomenių veiklą,

t v i r t i n u 2021 metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2020 m. gruodžio 17 d.
įsakymu Nr. 3D-862

2021 METŲ NACIONALINĖS PARAMOS KAIMO BENDRUOMENIŲ VEIKLAI TEIKIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2021 metų nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato paramos kaimo bendruomenių veiklai (toliau – parama) teikimo sąlygas ir tvarką. Taisyklės parengtos vadovaujantis Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiomis administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės), taip pat Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės srityse aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3D-652 „Dėl Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės srityse aprašo patvirtinimo“.

2. Parama pagal Taisykles skiriama iš valstybės biudžeto lėšų pagal 2021 m. Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos sąmatą, tvirtinamą atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

3. Pagal Taisykles teikiamos paramos tikslas – teikti finansinę paramą kaimo bendruomenių ir jas vienijančių organizacijų ne pelno projektams, kurie skirti kaimo gyventojų bendruomeniškumo iniciatyvoms skatinti ir jų viešiesiems poreikiams tenkinti (toliau – projektas).

II SKYRIUS
TAISYKLĖSE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

4. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

4.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

4.2. **Agentūros TERPAS** – Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros ir paramos regionams departamento Teritoriniai paramos administravimo skyriai.

4.3. **ES** – Europos Sąjunga.

4.4. **JAR** – Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras.

4.5. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4.6. **PVM** – pridėtinės vertės mokestis.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. **Bendruomeninė organizacija** – asociacija, kurios steigėjai ir nariai yra gyvenamosios vietovės bendruomenės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių) gyventojai (jų atstovai) ir kurios paskirtis – per iniciatyvas įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

5.2. **Kaimo bendruomenė** – kaimo vietovės gyventojai, siejami bendrų gyvenimo

kaimynystėje poreikių ir interesų. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigti bendruomeninę organizaciją, kurios paskirtis – per inicijuotus projektus įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

5.3. **Kaimo vietovė** – viensėdis, kaimas, miestelis, miestas ar kita gyvenamoji vietovė, kurios gyventojų skaičius neviršija 3 000. Tam tikrais metais prie kaimo vietovių taip pat priskiriamos daugiau nei 3 000 gyventojų turinčios gyvenamosios vietovės, kurioms tais metais suteikiamas Lietuvos mažosios kultūros sostinės statusas. Savivaldybių centrai, nepriklausomai nuo gyventojų skaičiaus, nelaikomi kaimo vietovėmis.

5.4. **Mokėjimo prašymas** – paramos gavėjo užpildytas ir Agentūrai teikiamas jos nustatytos formos prašymas apmokėti tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

5.5. **Paramos paraiška** – šių Taisyklių 1–3 prieduose nustatytos formos dokumentas, kurį turi užpildyti ir pateikti pareiškėjas, siekiantis gauti paramą.

5.6. **Vietos veiklos grupė** (toliau – VVG) – trims sektoriams: pilietinei visuomenei, verslui ir vietos valdžiai atstovaujantis viešasis juridinis asmuo, savo veikla siekiantis įgyvendinti tam tikros teritorijos plėtros tikslus ir tenkinti tos teritorijos gyventojų bei jų bendruomenių poreikius.

III SKYRIUS
TINKAMI PAREIŠKĖJAI, REMIAMOS VEIKLOS SRITYS IR PARAMOS DYDIS

6. Paramos pagal Taisykles gali kreiptis:

6.1. kaimo bendruomenė ir bendruomeninė organizacija (toliau – kaimo bendruomenė), atitinkanti Taisyklių 15 ir 16 punktuose nurodytus reikalavimus;

6.2. rajono kaimo bendruomenes vienijanti organizacija (jos pavadinime gali būti žodžiai „sąjunga“, „asociacija“ ir kt.), įskaitant VVG, jei rajone nėra veikiančios ir rajono bendruomenes vienijančios organizacijos. Šiame papunktyje nurodyti pareiškėjai turi atitikti Taisyklių 15 ir 17 punktuose nurodytus reikalavimus;

6.3. nacionaliniu lygiu kaimo bendruomenes vienijanti organizacija (jos pavadinime gali būti žodžiai „sąjunga“, „asociacija“ ir kt.), atitinkanti Taisyklių 15 ir 18 punktuose nurodytus reikalavimus.

7. Netinkami pareiškėjai:

7.1. organizacijos, vienijančios atskiras gyventojų grupes kitais nei gyvenimo kaimynystėje pagrindais (pvz., lyties, amžiaus, religijos, tautybės ir kt.);

7.2. VVG, neatitinkančios rajono kaimo bendruomenes vienijančioms organizacijoms taikomų tinkamumo sąlygų ir reikalavimų, nurodytų Taisyklių 15 ir 17 punktuose.

8. Remiamos veiklos sritys:

8.1. kaimo bendruomenės materialinės bazės sukūrimas ir (arba) stiprinimas (toliau – pirmoji veiklos sritis);

8.2. kaimo vietovės viešųjų erdvių sutvarkymas, pritaikant jas kaimo gyventojų poreikiams (pvz., poilsio ir (arba) laisvalaikio vietos įrengimas), ir priežiūra (toliau – antroji veiklos sritis);

8.3. bendruomeniškumą kaime skatinančių (įskaitant gerosios patirties sklaidos ir mokomuosius vizitus) ir tradicinių renginių organizavimas (toliau – trečioji veiklos sritis).

9. Pareiškėjai, nurodyti Taisyklių 6.2 ir 6.3 papunkčiuose, paramos gali kreiptis tik pagal trečiąją veiklos sritį.

10. Preliminarus kvietimo teikti paramos paraiškas biudžeto lėšų paskirstymas:

10.1. pirmajai veiklos sričiai – iki 30 proc. visų skirtų lėšų;

10.2. antrajai veiklos sričiai – iki 50 proc. visų skirtų lėšų;

10.3. trečiajai veiklos sričiai – iki 20 proc. visų skirtų lėšų.

11. Taisyklių 10 punkte nurodytas preliminarus lėšų paskirstymas gali būti keičiamas, jei pagal remiamą veiklos sritį pateikiama mažiau paramos paraiškų, paramos paraiškos yra nekokybiškos, ir (arba) kitais su lėšų panaudojimu susijusiais atvejais. Preliminarų lėšų paskirstymo keitimą Agentūra turi suderinti su Ministerija.

12. Didžiausia paramos suma vienam projektui, į šią sumą įskaitant PVM:

12.1. kai projektas teikiamas pagal pirmąją veiklos sritį – 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų);

12.2. kai projektas teikiamas pagal antrąją veiklos sritį – 5 000 Eur (penki tūkstančiai eurų);

12.3. kai projektas teikiamas pagal trečiąją veiklos sritį:

12.3.1. 1 500 Eur (vienas tūkstantis penki šimtai eurų), kai paramos kreipiasi Taisyklių 6.1 papunktyje nurodytas pareiškėjas;

12.3.2. 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų), kai paramos kreipiasi Taisyklių 6.2 papunktyje nurodytas pareiškėjas;

12.3.3. 6 000 Eur (šeši tūkstančiai eurų), kai paramos kreipiasi Taisyklių 6.3 papunktyje nurodytas pareiškėjas.

13. Paramos lėšomis mokama (neviršijant Taisyklių 12 punkte nurodytos didžiausios paramos sumos projektui):

13.1. iki 95 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai projektas teikiamas pagal pirmąją arba antrąją veiklos sritį. Likusi dalis mokama paramos gavėjo lėšomis, kurių šaltinis turi būti nurodytas paramos paraiškoje (pvz., savivaldybės administracijos lėšos, organizacijos nario mokestis, kitų fondų lėšos); suapvalinimai negalimi (46 punkto nuostata);

13.2. iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai projektas teikiamas pagal trečiąją veiklos sritį.

14. Einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną paramos paraišką projektui įgyvendinti pagal pasirinktą vieną veiklos sritį.

IV SKYRIUS
TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

15. Bendrosios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai:

15.1. pareiškėjas įregistruotas viešuoju juridiniu asmeniu JAR ne trumpiau kaip prieš vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo įregistravimo dienos (tikrinama vadovaujantis JAR kaupiamais duomenimis);

15.2. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas (atitiktis šiai sąlygai tikrinama viešuosiuose registruose paramos paraiškos vertinimo metu);

15.3. pareiškėjas nėra gavęs ir nesiekia gauti paramos projekte numatytoms išlaidoms finansuoti iš kitų nacionalinių ir ES programų;

15.4. pareiškėjas per paskutinius trejus metus, t. y. nuo 2018 m., nėra padaręs pažeidimo, susijusio su nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai panaudojimu, apie kurį buvo informuota Ministerija. Duomenis apie pažeidimus padariusius paramos gavėjus kaupia Agentūra;

15.5. pareiškėjas kartu su paramos paraiška pateikia projekto poreikio patvirtinimo

dokumentų (pareiškėjo visuotinio narių susirinkimo protokolo (arba jo išrašo) kopijas;

15.6. projekto veikla atitinka vieną iš remiamų veiklos sričių, nurodytų Taisyklių 8 punkte;

15.7. projektas įgyvendinamas pareiškėjo atstovaujamoje teritorijoje, netaikoma projektams pateiktiems, pagal trečią veiklos sritį;

15.8. projektas išsamiai aprašytas (reikalavimai projekto aprašui pateikiami paramos paraiškoje);

15.9. projektas yra viešojo pobūdžio, skirtas tenkinti viešuosius poreikius (ne pelno).

16. Specialiosios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai pareiškėjai – kaimo bendruomenei:

16.1. pareiškėja veikia kaimo vietovėje;

16.2. pareiškėja turi ne mažiau kaip 30 narių (pareiškėja patvirtina paramos paraiškoje).

17. Specialiosios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai pareiškėjai – rajono kaimo bendruomenes vienijančiai organizacijai:

17.1. veikia viename rajone ir atstovauja to rajono bendruomenėms (tikrinama vadovaujantis JAR kaupiamais duomenimis). Šis apribojimas netaikomas Sūduvos VVG, Alytaus rajono VVG, Telšių rajono VVG, Zarasų–Visagino regiono VVG;

17.2. vienija ne mažiau kaip 50 proc. rajono kaimo bendruomenių, kurios Registrų centrui yra pateikusios Finansinės atskaitomybės dokumentus už praėjusius finansinius metus (kartu su paramos paraiška pridėtas narių sąrašas, patvirtintas pareiškėjos vadovo parašu. Kaimo bendruomenes vienijančios organizacijos narių sąrašo forma pateikiama Taisyklių 4 priede);

17.3. turi būti įtraukti į VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros administruojamą Kaimo bendruomeninių organizacijų sąvadą, skelbiamą www.litfood.lt (toliau – Sąvadas).

18. Specialiosios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai pareiškėjai – nacionaliniu lygmeniu kaimo bendruomenes vienijančiai organizacijai – vienija ne mažiau kaip 50 proc. Lietuvos kaimo bendruomenių ir joms atstovauja (organizacijos pavadinime turi būti žodis „Lietuvos“ arba „nacionalinė“) (kartu su paramos paraiška pateiktas narių sąrašas, patvirtintas pareiškėjos vadovo parašu arba pateikta nuoroda į šių duomenų šaltinį).

19. Specialiosios tinkamumo sąlygos, susijusios su teikiamu projektu:

19.1. kai projektas teikiamas pagal pirmąją arba antrąją veiklos sritį:

19.1.1. už paramos lėšas įsigytas, įrengtas ar sutvarkytas turtas naudojamas kaimo bendruomenės ir (arba) kaimo gyventojų viešiesiems poreikiams tenkinti;

19.1.2. nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, t. y. numatoma jį įrengti ar sutvarkyti (bendruomenės namai ar jai priklausančios patalpos, viešoji erdvė), pareiškėjo valdomas teisėtais pagrindais, t. y. paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjui priklauso nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimosi pagrindais. Nuomos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamuoju turtu sutartis, sudaryta ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Nekilnojamojo turto valdymo faktai turi būti įregistruoti VĮ Registrų centre (atitiktis šiai tinkamumo sąlygai viešuosiuose registruose gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Jei nekilnojamojo turto valdymo faktai VĮ Registrų centre įregistruojami vėliau kaip paraiškos pateikimo dieną, kartu su paramos paraiška turi būti pateiktas dokumentas, pagrindžiantis nekilnojamojo turto valdymo faktą (sutartis, sprendimas ar kt.).

Tais atvejais, kai projektą planuojama įgyvendinti valstybinėje žemėje, ši žemė turi būti priskirta prie neprivatizuojamos žemės ir valstybinės žemės patikėtinio sprendimu pareiškėjui turi būti leista (pareiškėjas turi pateikti tai įrodantį dokumentą) valstybinėje žemėje įgyvendinti projektą ir vykdyti veiklas, projekto priežiūrą ne trumpiau kaip 3 metus nuo galutinio paramos išmokėjimo dienos.

Nekilnojamasis turtas, kurio savininkai yra fiziniai ir privatūs juridiniai asmenys, yra netinkamas projektui įgyvendinti;

19.1.3. pareiškėjas per paskutinius dvejus kalendorinius metus (t. y. 2019 m. ir 2020 m.) nėra gavęs paramos materialinės bazės sukūrimui ir (arba) stiprinimui ir (arba) kaimo vietovės viešųjų erdvių sutvarkymui pagal 2019 metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 3D-58 „Dėl 2019 metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – 2019 m. Taisyklės) ir (arba) pagal 2020 metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. 3D-7 „Dėl 2020 metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – 2020 m. Taisyklės);

19.2. kai projektas teikiamas pagal trečiąją veiklos sritį – renginiui vykdyti sudaryta ir kartu su paramos paraiška pateikta preliminari programa. Ši programa pagrindžia projekto tikslą ir atitinka projekto veiklas.

V SKYRIUS
ĮSIPAREIGOJIMAI

20. Pareiškėjas įsipareigoja:

20.1. nelikviduoti juridinio asmens (kaimo bendruomenės arba kaimo bendruomenes vienijančios organizacijos) mažiausiai 3 metus nuo paramos galutinio išmokėjimo dienos. Šiame papunktyje įvardyti įsipareigojimai taikomi projektui, teikiamam pagal pirmąją arba antrąją veiklos sritį;

20.2. ne trumpiau nei 3 metus nuo paramos galutinio išmokėjimo dienos neatlikti projekte numatytos pagrindinės veiklos pakeitimo, nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, neparduoti, neišnuomoti, nesuteikti panaudai ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įsigyto, įrengto ar tvarkyto turto, jį prižiūrėti ir saugoti. Už paramos lėšas įsigyjamą turtą saugoti pareiškėjui teisėtais pagrindais valdomose patalpose arba paramos paraiškoje nurodytoje viešoje saugioje vietoje. Šiame papunktyje įvardyti įsipareigojimai taikomi projektui, teikiamam pagal pirmąją arba antrąją veiklos sritį;

20.3. įgyvendinti projektą (pateikti mokėjimo prašymą ir įgyvendinto projekto ataskaitą) ne vėliau kaip iki 2021 m. spalio 31 d. Išimtys gali būti taikomos:

20.3.1. projektams, pateiktiems pagal trečiąją veiklos sritį, ir tik tais atvejais, kai renginys vyksta lapkričio mėn. Pastaruoju atveju projektas turi būti įgyvendintas ir mokėjimo prašymas pateiktas ne vėliau kaip iki 2021 m. lapkričio 29 d.;

20.3.2. projektams, pateiktiems pagal visas veiklos sritis, jei Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto karantino ar ekstremalios situacijos dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės atveju paramos gavėjas, neturėdamas galimybių laiku ir tinkamai įgyvendinti projekte numatytų veiklų, gali el. paštu informuoti Agentūrą ir jas perkelti bei įgyvendinti iki 2021 m. gruodžio 31 d.;

20.4. viešinti gautą paramą. Viešinimo priemonėse turi būti naudojamas Ministerijos logotipas ir nurodyta, kad lėšas projektui įgyvendinti skyrė Ministerija (Ministerijos logotipai skelbiami Ministerijos svetainėje http://www.zum.lrv.lt/veiklos sritys/kaimo plėtra/valstybės parama kaimo bendruomenėms/valstybės parama 2021 metais www.zum.lrv.lt). Pareiškėjas įsipareigoja:

20.4.1. paramos paraiškoje numatyti bent 1 paramos viešinimo priemonę ir ją įgyvendinti. Tinkamos viešinimo priemonės: viešai matoma informacinė lenta, išorinės ženklinimo priemonės

(pvz., lipdukai), paramos gavėjo, savivaldybės ar VVG tinklalapis, socialiniai tinklai, straipsniai spaudoje. Kai organizuojamas renginys – renginio skelbime, kvietime, kt. dokumentuose ir renginio metu turi būti naudojamas ministerijos logotipas su teiginiu „Lėšas projektui įgyvendinti skyrė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija“;

20.4.2. įgyvendinęs projektą, kartu su mokėjimo prašymu Agentūrai bei VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu bendruomenes@litfood.lt pateikti ne mažiau kaip 1 lapo apimties aprašymą apie įgyvendinto projekto rezultatus su projektą iliustruojančia medžiaga (pvz., nuotraukomis „prieš“ ir „po“, pan.). Įgyvendinto projekto ataskaitos forma pateikiama Taisyklių 5 priede;

20.5. užtikrinti paramos gavėjo nuosavų lėšų dalį, kurių dydis ir šaltinis nurodytas paramos paraiškoje (taikoma projektams, pateiktiems pagal Taisyklių pirmąją ir antrąją veiklos sritį);

20.6. saugoti visus su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus ne trumpiau kaip 3 metus nuo galutinio paramos išmokėjimo dienos;

20.7. bendradarbiauti su projekto įgyvendinimą kontroliuojančiais asmenimis: laiku teikti jiems visą prašomą informaciją, sudaryti sąlygas tikrinti projekto vykdymą vietoje, susipažinti su dokumentais, susijusiais su projekto įgyvendinimu, leisti asmenims, vykdantiems kontrolės ir tikrinimo funkcijas, atlikti dokumentų patikrinimus, patikras vietoje;

20.8. teikti informaciją ir dokumentus, susijusius su projekto įgyvendinimu, Taisyklių ir (arba) Ministerijos ar Agentūros nustatytais terminais;

20.9. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir reikalingiems vertinimams atlikti;

20.10. atsiskaitymus su prekių tiekėjais, paslaugų teikėjais ir darbų rangovais vykdyti tik per finansų įstaigas;

20.11. raštu informuoti Agentūrą apie rekvizitų, banko / kredito unijos atsiskaitomosios sąskaitos, projekto vadovo pasikeitimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tokių duomenų pasikeitimo dienos;

20.12. specialieji įsipareigojimai projektą teikiant pagal trečiąją veiklos sritį:

20.12.1. ne vėliau nei per 10 darbo dienų iki organizuojamo renginio datos informuoti Agentūrą el. p. nacparama.kb@nma.lt užpildant informacijos pateikimo formą (7 priedas), jei keičiasi organizuojamo renginio data, valanda ir (arba) vieta, nei buvo nurodyta paramos paraiškoje;

20.12.2. laikytis Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo nuostatų (kai taikoma):

20.12.2.1. ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatyto renginio dienos pateikti savivaldybės administracijos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui rašytinį pranešimą apie organizuojamą renginį, kuriame dalyvaus daugiau kaip 15 žmonių, kai tai būtina pagal Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymą. Pranešime apie organizuojamą renginį turi būti nurodyta ši pagal Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo 6 straipsnio 3 dalį reikalaujama informacija: renginio forma ir turinys, data, jo pradžios ir pabaigos laikas, vieta, numatomas dalyvių skaičius, pageidavimai policijai dėl viešosios tvarkos palaikymo, organizatoriaus atstovo vardas, pavardė ir deklaruota gyvenamoji vieta;

20.12.2.2. vykdyti renginį tik gavus savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens Pranešimo apie organizuojamą renginį suderinimo dokumentą ir vadovautis kitomis Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo nuostatomis.

VI SKYRIUS
TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

21. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ne didesnės, nei numatytas Taisyklių 12 ir 13 punktuose paramos dydis ir nustatytas paramos intensyvumas.

22. Kai pareiškėjas ar paramos gavėjas yra perkančioji organizacija, projekto įgyvendinimo metu numatytos prekės, paslaugos ar darbai turi būti įsigyjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (ir) arba Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, kuris pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 25 punkto nuostatas neatitinka perkančiajai organizacijai keliamų reikalavimų, prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, pirkimus turi organizuoti vadovaudamasis Taisyklių X skyriuje nustatyta tvarka.

23. Pareiškėjas paslaugas, prekes ar darbus turi įsigyti už ne didesnes nei analogiškas rinkoje egzistuojančias kainas, laikytis racionalaus lėšų naudojimo principo. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktame komerciniame pasiūlyme arba pirkimo dokumentuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės, paslaugos ar darbų kaina, Agentūra pareiškėjui siunčia paklausimą su prašymu per nustatytą laiką pateikti pasirinktos prekės, paslaugos ar darbų kainos pagrindimą. Pareiškėjui pateikus neišsamų pagrindimą, Agentūra tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįsta Agentūros nustatytą analogiškos prekės, paslaugos ar darbų kainą. Agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka ta pačia apimtimi įgyvendinti projektą, turėdamas mažesnę paramos sumą. Jeigu pareiškėjas per 5 darbo dienų terminą, bet ne vėliau kaip iki paraiškų vertinimo termino pabaigos, nepateikia tokio sutikimo, paramos paraiška pripažįstama netinkama finansuoti ir yra atmetama.

24. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

24.1. konkrečiai išvardytos ir nurodytos paramos paraiškoje;

24.2. jų suma pagrįsta. Kai iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti, kiekvienai iš tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti kartu su paramos paraiška turi būti pateikti projekte numatytų išlaidų sumos pagrindimo dokumentai (bent vienas komercinis pasiūlymas kiekvienai projekte numatytai išlaidai arba viešai prekių tiekėjų, paslaugų ar darbų teikėjų, kuriems tai yra įprasta komercinė ūkinė veikla, pateikta informacija, pvz., iš interneto ar spaudos, pagrindžianti rinkos kainą). Jei pirkimai atlikti, išlaidų pagrįstumas vertinamas pagal pateiktus pirkimų dokumentus;

24.3. faktiškai padarytos ir įtrauktos į paramos gavėjo apskaitą;

24.4. pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais;

24.5. pakankamos projekto tikslui pasiekti ir numatytoms veikloms įgyvendinti, t. y., jei projekto vertinimo metu nustatoma, kad netinkamų finansuoti projekto išlaidų dalis nuo bendros projekto vertės sudaro daugiau kaip 50 proc., parama projektui įgyvendinti neskiriama;

24.6. paramos gavėjo patirtos (apmokėtos) nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos kreipiasi šių Taisyklių 6.1 papunktyje nurodyti pareiškėjai pagal pirmąją ir antrąją veiklos sritis, o visais kitais atvejais – nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau išlaidos, patirtos po paraiškos pateikimo dienos, nėra kompensuojamos, jei parama projektui neskiriama.

25. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

25.1. pagal pirmąją veiklos sritį:

25.1.1. tautinių drabužių įsigijimo;

25.1.2. muzikos instrumentų su priedais įsigijimo;

25.1.3. vaizdo-garso-fototechnikos su priedais įsigijimo;

25.1.4. sporto įrangos, kuri bus laikoma bendruomenės patalpose, įsigijimo (pvz., teniso stalas);

25.1.5. buitinės technikos įsigijimo;

25.1.6. vidaus baldų įsigijimo;

25.1.7. bendruomenės atributikos įsigijimo (kompensuojama vėliavos ir jos priedų, herbo, informacinės lentos pastato išorėje gamybos išlaidos);

25.1.8. stacionaraus kompiuterio su priedais (monitoriumi, klaviatūra, pele) arba nešiojamojo kompiuterio su priedais įsigijimo;

25.1.9. daugiafunkcinio įrenginio (įrenginio, atliekančio skenavimo, spausdinimo, kopijavimo, fakso išsiuntimo funkcijas) arba spausdintuvo įsigijimo;

25.1.10. kondicionieriaus / šildymo įrenginių (įskaitant montavimą) įsigijimo;

25.1.11. santechnikos prekių įsigijimo (išskyrus montavimo paslaugas);

25.1.12. vidaus apdailos prekių, reikalingų paprastajam (einamajam) remontui atlikti, įsigijimo ar remontui atlikti skirtų įrenginių nuomos (patys paprastojo remonto darbai nefinansuojami);

25.1.13. projekto viešinimo priemonių įsigijimo;

25.1.14. bendruomenės namų apsaugos sistemos (signalizacijos, gaisro apsaugos signalizacijos, išmaniosios belaidės apsaugos sistemos ir apsauginės lauko žaliuzės);

25.1.15. projekto administravimo išlaidos pagal darbo ar paslaugų sutartį (kurios sudaro ne daugiau kaip 10 proc. projekto vertės);

25.2. pagal antrąją veiklos sritį:

25.2.1. statybos darbų, prekių ir paslaugų pirkimo (išskyrus pastatų tvarkymą ir priežiūrą);

25.2.2. įrenginių, įrankių, mechanizmų (įskaitant techniką) įsigijimo (kai projekte numatyta vykdyti viešųjų erdvių priežiūrą;

25.2.3. daugiamečių augalų įsigijimo (išskyrus jų pasodinimą);

25.2.4. projekto viešinimo priemonių įsigijimo;

25.2.5. projekto administravimo išlaidos pagal darbo ar paslaugų sutartį (kurios sudaro ne daugiau kaip 10 proc. projekto vertės);

25.3. pagal trečiąją veiklos sritį:

25.3.1. renginio vietos nuomos išlaidos;

25.3.2. renginiui vykdyti būtinos įrangos, priemonių nuomos išlaidos;

25.3.3. atlygis renginio atlikėjui (išskyrus renginio vedėją);

25.3.4. maitinimo paslaugų įsigijimo išlaidos;

25.3.5. transporto priemonių nuomos išlaidos;

25.3.6. priemonių ir (ar) prekių, kurios bus sunaudojamos renginio metu, įsigijimo išlaidos;

25.3.7. projekto viešinimo priemonių įsigijimo;

25.3.8. projekto administravimo išlaidos pagal darbo ar paslaugų sutartį (kurios sudaro ne daugiau kaip 10 proc. projekto vertės).

26. Netinkamos finansuoti išlaidos:

26.1. neįvardytos Taisyklių 25 punkte ir neatitinkančios Taisyklių VI skyriuje nustatytų reikalavimų;

26.2. patirtos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti nesilaikant pirkimo procedūrų, pagal

tvarką, nurodytą šių Taisyklių 22 punkte;

26.3. kai atsiskaitymai su prekių tiekėjais, paslaugų teikėjais ir darbų rangovais yra atlikti ne per finansų įstaigas;

26.4. gyvūnų, sėklų (įskaitant jų sėjimą) ir vienmečių augalų (įskaitant jų sodinimą) įsigijimo;

26.5. honorarai renginio vedėjams, pramogų / dovanų čekiai;

26.6. nematerialaus turto (pvz., patentų, licencijų) įsigijimo;

26.7. nekilnojamojo turto (žemės sklypo, statinių ir pastatų) įsigijimo;

26.8. inžinerinių tinklų ir kitos susijusios infrastruktūros statybos darbai:

26.8.1. geriamojo vandens tiekimo sistemų nauja statyba ir (arba) rekonstravimas;

26.8.2. vandens gerinimo, geležies šalinimo sistemų įrengimas ir (arba) rekonstravimas;

26.8.3. paviršinių nuotekų tinklų ir susijusios infrastruktūros, atliekant paviršinio ar gruntinio vandens surinkimą ir nuleidimą nuo viešųjų kaimo teritorijų, nauja statyba, rekonstravimas arba kapitalinis remontas;

26.8.4. apšvietimo inžinerinių tinklų atnaujinimas ir plėtra.

27. Prašoma paramos suma ir numatytos išlaidos po paramos paraiškos pateikimo negali būti keičiamos.

28. Pareiškėjui, nevykdančiam ekonominės veiklos, neįregistruotam PVM mokėtoju ir neturinčiam teisės į PVM atskaitą, prekių, paslaugų ir darbų, kompensuojamų pagal Taisykles, pirkimo ir (arba) importo PVM kompensuojamas, kai jis paramos paraiškoje įsipareigoja šio PVM neišskaičiuoti, kai bus įregistruotas PVM mokėtoju, ir nesiekti jo susigrąžinti iš valstybės biudžeto.

VII SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

29. Ministerija ir Agentūra interneto svetainėse www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt paskelbia apie paramos paraiškų priėmimą. Taip pat ši informacija paviešinama VVG tinklui ir rajonų savivaldybių administracijoms.

30. Pareiškėjas, norintis gauti paramą, per skelbime nustatytą laiką Agentūrai su lydraščiu turi pateikti užpildytą paramos paraišką.

31. Paramos paraiškos formos (pagal atitinkamą veiklos sritį) pateikiamos Taisyklių 1–3 prieduose.

32. Paramos paraiška ir pridedami dokumentai pildomi lietuvių kalba, turi būti susegti į bylą, o jų puslapiai sunumeruoti arba elektronine paramos paraiškos forma (*doc* arba *docx* formatu) su užpildytais dokumentais (suformuotais į bylą ir sunumeruotais PDF formatu).

33. Dokumentai (jų kopijos turi būti patvirtintos paramos paraišką teikiančio pareiškėjo vadovo ar pareiškėjo įgalioto asmens parašu, nurodant, kad kopija tikra), kuriuos būtina pateikti kartu su užpildyta paramos paraiška, nurodyti Taisyklių 1–3 prieduose.

34. Lydraštis, kuriame nurodyti teikiami dokumentai ir jų lapų skaičius, užpildyta paramos paraiška, pasirašyta pareiškėjo vadovo ar pareiškėjo įgalioto asmens, ir pridedami dokumentai (susegti į bylą ir sunumeruoti) pateikiami vienu iš būdų:

34.1. spausdintine forma (vienas originalus egzempliorius) ir paramos paraiška elektronine forma (įrašyta į kompiuterinę laikmeną *doc* arba *docx* formatu). Šiuo būdu teikiami dokumentai turi būti pateikti asmeniškai arba per įgaliotą asmenį, arba atsiųsti per kurjerį, arba paštu registruota pašto siunta Agentūrai (adresas: Blindžių g. 17, 08111 Vilnius);

34.2 elektronine forma, pateikiant užpildytus dokumentus (suformuotus į bylą ir sunumeruotus PDF formatu) ir paramos paraiškos formą (*doc* arba *docx* formatu). Šiuo būdu

teikiami dokumentai turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuoti elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą ir pateikti Agentūrai el. p. dokumentai@nma.lt.

35. Pareiškėjas po paramos paraiškos užregistravimo Agentūroje gali raštu kreiptis į Agentūrą dėl pateiktos paramos paraiškos atšaukimo ir pateikti naują paramos paraišką kvietimo teikti paramos paraiškas metu.

VIII SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKOS VERTINIMAS

36. Už paramos paraiškų vertinimą ir jose pateiktų duomenų tikrinimą atsakinga Agentūra. Paramos paraiškos ir pridedamų dokumentų vertinimas atliekamas Agentūros nustatyta tvarka, visi paramos paraiškos vertinimo metu atlikti vertinimo ir kontrolės veiksmai turi būti fiksuojami dokumentuose.

37. Paramos paraiškos turi būti įvertintos per 40 darbo dienų nuo paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos (įskaitant paklausimus).

38. Paramos paraiškų vertinimą sudaro šie etapai: pareiškėjo ir jo projekto tinkamumo vertinimas ir pareiškėjo ir jo projekto vertinimas pagal atrankos balus. Pirmiau atliekamas pareiškėjo ir jo projekto tinkamumo vertinimas, jis pradedamas nelaukiant paraiškų priėmimo termino pabaigos.

39. Jeigu projektų vertinimo metu nustatoma, kad pateikti ne visi reikalingi dokumentai ir (ar) duomenys, arba paramos paraiška užpildyta netinkamai, vertintojas elektroniniu paštu pareiškėjui išsiunčia paklausimą. Pareiškėjo atsakymui pateikti suteikiamas iki 5 darbo dienų terminas nuo paklausimo išsiuntimo elektroniniu paštu dienos. Atsakymui pateikti nurodytas terminas gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas dėl prašomų dokumentų ir (arba) informacijos turi kreiptis į trečiuosius asmenis. Susirašinėjimas tarp vertintojo ir pareiškėjo vyksta elektroniniu paštu. Per nustatytą terminą, bet ne vėliau kaip iki paramos paraiškų vertinimo termino pabaigos, nepateikus prašomų dokumentų ir (ar) duomenų ar pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (ar) duomenis, paramos paraiška toliau nevertinama ir atmetama.

40. Paramos paraiška toliau nevertinama ir atmetama, jei:

40.1. paramos paraiška ir pridedami dokumentai gaunami praleidus galutinį paramos paraiškų pateikimo terminą, įskaitant ir Taisyklių 39 punkte nurodytąjį atvejį, kai per nustatytą terminą nepateikiami dokumentai ir (arba) duomenys;

40.2. paramos paraiška neatitinka Taisyklių 1–3 prieduose nustatytos formos.

41. Vertintojas, vertindamas pareiškėjo pateiktą informaciją bei duomenis, gali kreiptis į kitas institucijas papildomos informacijos apie pareiškėją, naudotis kitais oficialiais informacijos šaltiniais. Taip pat prireikus Agentūra gali atlikti paramos paraiškoje pateiktos informacijos patikrą vietoje.

42. Atlikus tinkamumo vertinimą, atliekamas teigiamai įvertintų projektų vertinimas pagal atrankos balus.

43. Projektų atrankos metu paramos paraiškos sugrupuojamos pagal atskiras veiklos sritis. Didžiausias galimas balų skaičius vienam projektui yra 100 (vienas šimtas). Pirmumas teikiamas tai paramos paraiškai, kuriai skirtas didesnis balų skaičius. Paramos paraiškų pirmumo eilė sudaroma įvertinus visų to paties kvietimo metu gautų paramos paraiškų atitiktį atrankos kriterijams pagal paramos paraiškoje ir (arba) jos prieduose ir registruose esančią informaciją. Paklausimai pareiškėjui, susiję su pareiškėjo ir jo projekto atitiktimi atrankos kriterijams, kurie nurodyti

Taisyklių 44 punkte, nesiunčiami.

44. Projekto atrankos kriterijai:

44.1. pagal pirmąją veiklos sritį:

Eil. Nr.	Projekto atrankos kriterijai	Didžiausias balų skaičius	Balų ribos
1.	**Pareiškėjo naujumas:** *(vertinama pagal JAR duomenis)*		
1.1.	Pareiškėjas registruotas laikotarpiu nuo 2019-01-01 iki 2020-01-31	20	20
1.2.	Pareiškėjas registruotas laikotarpiu nuo 2018-01-01 iki 2018-12-31		10
1.3.	Pareiškėjas registruotas laikotarpiu nuo 2017-01-01 iki 2017-12-31		5
2.	**Projekto rezultato svarba:** *(kriterijus vertinamas pagal projekto rezultatų svarbą kaimo gyventojams ir pagal pateiktą informaciją paraiškos aprašyme)*		
2.1.	Sudarytos palankesnės sąlygos verslumo skatinimui (pvz.: bendruomenė įkūrė narių gaminamų produktų parduotuvę, planuoja vykdyti edukacijas ir kt.)	20	20
2.2.	Naujų veiklų sukūrimas (materialinės bazės stiprinimas paskatino naujas veiklas: nauji užsiėmimai, būreliai, mokymai ir kt.)		10
3.	**Pareiškėjas nėra gavęs paramos pagal šią veiklos sritį:**		
3.1.	nuo 2016 m.	30	30
3.2.	nuo 2017 m.		25
3.3.	nuo 2018 m.		20
4.	**Pareiškėjo prisidėjimas prie projekto įgyvendinimo:** *(vertinama pagal pareiškėjo prisidėjimą nuosavomis lėšomis, skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų)*		
4.1.	11 proc. ir daugiau	30	30
4.2.	nuo 10 iki 10,99 proc.		25
4.3.	nuo 9 iki 9,99 proc.		20
4.4.	nuo 8 iki 8,99 proc.		15
4.5.	nuo 7 iki 7,99 proc.		10
4.6.	nuo 6 iki 6,99 proc.		5
	Didžiausia galima balų suma:	100	

44.2. pagal antrąją veiklos sritį:

Eil. Nr.	Projekto atrankos kriterijai	Didžiausias balų skaičius	Balų ribos
1.	**Pareiškėjas nėra gavęs paramos pagal šią veiklos sritį:**		
1.1.	2016 m.	30	30
1.2.	2017 m.		25
1.3.	2018 m.		20
2.	**Pareiškėjo prisidėjimas prie projekto įgyvendinimo:** *(vertinama pagal pareiškėjo prisidėjimą nuosavomis lėšomis, skaičiuojant nuo visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų)*		
2.1.	11 proc. ir daugiau	30	30
2.2.	nuo 10 iki 10,99 proc.		25

2.3.	nuo 9 iki 9,99 proc.		20
2.4.	nuo 8 iki 8,99 proc.		15
2.5.	nuo 7 iki 7,99 proc.		10
2.6.	nuo 6 iki 6,99 proc.		5
3.	**Kaimo vietovės gyvybingumas:** *(kriterijus vertinamas pagal gyventojų skaičių kaimo vietovėje, vadovaujantis gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų apskaitos 2011 m. duomenimis, kurie paskelbti Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje www.stat.gov.lt šio tvarkytojo nuostatuose nustatyta tvarka)*		
3.1.	daugiau nei 201 gyventojų	20	20
3.2.	nuo 101 iki 200 gyventojų		15
3.3.	nuo 70 iki 100 gyventojų		10
3.4.	mažiau nei 70 gyventojų		5
4.	**Projekto rezultatų svarba:** *(kriterijus vertinamas pagal projekto rezultatų svarbą kaimo gyventojams, t. y. sukurtos infrastruktūros poveikį kaimo patrauklumui ir gyvybingumui)*		
4.1.	Sukurtas naujas infrastruktūros objektas *(pvz., vaikų aikštelė, kurios anksčiau gyvenamojoje vietovėje nebuvo)*	20	20
4.2.	Sudarytos palankesnės sąlygos verslui *(pvz., viešosios erdvės pritaikymas vietos gamintojų produkcijos realizavimui (pvz., prekyvietė)*		15
4.3.	Rezultatų svarba aplinkosaugos požiūriu *(pvz., išvalytas vandens telkinys)*		10
	Didžiausia galima balų suma:	100	-;

44.3. pagal trečiąją veiklos sritį:

Eil. Nr.	Projekto atrankos kriterijai	Didžiausias balų skaičius	Balų ribos
1.	**Pareiškėjo atstovaujama vietovė arba renginio organizavimo vieta – 2021 m. Lietuvos mažosios kultūros sostinė** *(atrankos balai skiriami, kai pareiškėjas ir projekto įgyvendinimo, arba renginio organizavimo vieta yra kaimo vietovė, paskelbta mažąja 2021 m. kultūros sostine)*	20	20
2.	**Renginio pobūdis:** *(vertinama pagal pateiktą informaciją paraiškos aprašyme, tradiciškumas įrodomas publikacijomis, renginių programomis (nuotraukos neįrodo tradiciškumo))*		
2.1.	Projekte numatyta, kad bus vykdomas bendruomeniškumą ir bendradarbiavimą skatinantis gerosios patirties sklaidos ir mokomasis vizitas	30	30
2.2	Projekte numatyta, kad bus vykdomas gerosios patirties sklaidos ir mokomasis vizitas		20
2.3	Projekte numatyta, kad renginys bus tradicinis		10
2.4	Projekte numatyta, kad renginys bus bendruomeniškumą ir bendradarbiavimą skatinantis *(kai dalyvauja ne viena bendruomenė)*		10
3.	**Renginio dalyvių masiškumas:** *(informacija apie dalyvių skaičių pateikiama paraiškoje)*		

3.1	Renginyje dalyvaus 801 ir daugiau dalyvių	25	25
3.2	Renginyje dalyvaus nuo 501 iki 800 dalyvių		20
3.3	Renginyje dalyvaus nuo 301 iki 500 dalyvių		15
3.4	Renginyje dalyvaus nuo 100 iki 300 dalyvių		10
3.5	Renginyje dalyvaus iki 100 dalyvių		5
4.	**Vietos amatininkų, verslininkų įtraukimas:** *(atrankos balai suteikiami, jeigu projekte numatyta, kad renginio metu bus organizuojama vietos gamintojų (amatininkų, verslininkų (ūkininkų,) pagamintų produktų pristatymas, prekyba ir (arba) edukacijos)*		
4.1.	6 vnt. ir daugiau	15	15
4.2.	nuo 3 iki 5		10
4.3.	nuo 1 iki 2		5
5.	**Jaunimo įtraukimas** *(atrankos balai suteikiami, jeigu projekte numatyta, kad organizuojant ir (arba) vykdant renginį dalyvaus vietos jaunimas)*	10	10
	Didžiausia galima balų suma:	100	

45. Tuo atveju, kai kelių pareiškėjų projektai, pateikti pagal tą pačią veiklos sritį, įvertinami vienodu balų skaičiumi, pirmumo eilė sudaroma pagal jų atitiktį šioms sąlygoms, atrankos kriterijams ir šį eiliškumą mažėjančios svarbos tvarka:

45.1. projektui, pateiktam pagal pirmąją veiklos sritį:

45.1.1. pareiškėjas nėra gavęs nacionalinės paramos nuo 2016 metų;

45.1.2. pagal Taisyklių 44.1 papunktyje pateikiamos lentelės 2 eilutėje nurodytą atrankos kriterijų;

45.1.3. pagal Taisyklių 44.1 papunktyje pateikiamos lentelės 4 eilutėje nurodytą atrankos kriterijų;

45.2. projektui, pateiktam pagal antrąją veiklos sritį:

45.2.1. pareiškėjas nėra gavęs nacionalinės paramos nuo 2016 metų;

45.2.2. pagal Taisyklių 44.2 papunktyje pateikiamos lentelės 3 eilutėje nurodytą atrankos kriterijų;

45.2.3. pagal Taisyklių 44.2 papunktyje pateikiamos lentelės 2 eilutėje nurodytą atrankos kriterijų;

45.3. projektui, pateiktam pagal trečiąją veiklos sritį – pagal Taisyklių 44.3 papunktyje pateikiamos lentelės 1, 2 ir 4 eilutėje nurodytus atrankos kriterijus.

46. Pareiškėjo prisidėjimas, kuris turi būti ne mažesnis kaip 5 proc., kai kreipiamasi paramos pagal pirmąją arba antrąją veiklos sritis, piniginėmis lėšomis prie tinkamų išlaidų finansavimo (suapvalinimai negalimi) skaičiuojamas pagal šią formulę:

% = X*100/Z, kai X – pareiškėjo piniginių lėšų suma; Y – prašoma paramos suma; Z – bendra projekto vertė (X + Y).

47. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia visų paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę pagal atskiras remiamas veiklos sritis nuo didžiausio iki mažiausio balo.

IX SKYRIUS
PROJEKTŲ ATRANKA

48. Projektų atrankos komitetas nesudaromas. Sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskyrimo priima Agentūros direktoriaus įgaliotas asmuo, vadovaudamasis projektų vertinimo rezultatais. Taip pat Agentūra parengia visų paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę pagal atskiras veiklos sritis bei elektroniniu paštu pateikia Ministerijai.

49. Priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju. Paramos sutartis nesudaroma.

50. Agentūra per 5 darbo dienas informuoja pareiškėją apie skirtą paramą elektroniniu būdu (jeigu pareiškėjas sutiko, kad informacija jam bus teikiama tokiu būdu) arba per informacines sistemas (pranešimai atvaizduojami Agentūros portale; pranešime nurodoma skirta paramos suma, informacija apie avanso skyrimą bei projekto įgyvendinimo (mokėjimo prašymo pateikimo) terminas). Jei paramos gavėjas nusprendžia paramos atsisakyti, jis apie tai nedelsdamas raštu turi pranešti Agentūrai.

51. Apie sprendimą neskirti paramos Agentūra per 10 darbo dienų informuoja pareiškėją elektroniniu būdu (jeigu pareiškėjas sutiko, kad informacija jam bus teikiama tokiu būdu) arba per informacines sistemas (pranešimai atvaizduojami Agentūros portale), išsiųsdama jam pranešimą, kuriame nurodo paramos paraiškos atmetimo ar paramos neskyrimo priežastis ir tokio sprendimo apskundimo tvarką.

52. Po sprendimų skirti paramą priėmimo dienos Agentūra per 5 darbo dienas Ministerijai elektroniniu paštu pateikia renginių, patvirtintų pagal trečiąją veiklos sritį, tvarkaraštį.

X SKYRIUS
NEPERKANČIŲJŲ ORGANIZACIJŲ PIRKIMŲ TVARKA

53. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, pirkimus turi atlikti vadovaudamasis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principais.

54. Planuojant pirkimus arba jiems rengiantis, negali būti siekiama neteisėtai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra neteisėtai sumažinta, kai pirkimu tam tikriems tiekėjams nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos.

55. Pirkimus gali vykdyti pareiškėjo ir (arba) paramos gavėjo vadovo ar jo įgalioto asmens paskirtas darbuotojas (pirkimo organizatorius) arba pirkimo komisija. Siekiant užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, kaip jie apibrėžiami Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje, pirkimo organizatorius arba pirkimo komisijos nariai prieš pradėdami pirkimus turi pasirašyti nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą.

56. Pirkimai gali būti vykdomi raštu (elektroniniu paštu, raštu) arba žodžiu (telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje, vertinama internete tiekėjų skelbiama informacija). Jei kreipiamasi raštu – nurodomas pasiūlymų pateikimo terminas.

57. Tiekėjų apklausa įforminama Tiekėjų apklausos pažyma (6 priedas). Apklausos metu tiekėjams paaiškinama pageidaujamo pirkti objekto savybės, kiekis ir pirkimo sąlygos. Perkantysis turi įsitikinti, kad pasiūlymą pateikęs tiekėjas yra pajėgus įvykdyti pirkimo sutartį. Apklausiamas toks tiekėjų skaičius, kad būtų galima palyginti ir įvertinti bent 3 tiekėjų pasiūlymus. Po apklausos visi suinteresuotieji turi būti informuoti apie apklausos rezultatus.

58. Pirkimo sutartis sudaroma raštu. Žodžiu ji gali būti sudaroma tik tada, kai pirkimo

sutarties vertė yra mažesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų) (be PVM).

59. Visi su pirkimu susiję dokumentai (Tiekėjų apklausos pažyma; tiekėjų pasiūlymai (jei jie teikti raštu), pirkimo komisijos protokolai (jei tokia buvo sudaryta), pirkimo sutartis, sąskaitos faktūros arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai) turi būtų susegti į bylą ir saugomi Lietuvos Respublikos archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS
MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMAS, VERTINIMAS IR PARAMOS MOKĖJIMAS

60. Agentūra, gavusi iš banko, tvarkančio jos sąskaitas, išrašą apie Valstybės iždo departamento pervestas lėšas, per 5 (penkias) darbo dienas paramos gavėjui į paramos paraiškoje nurodytą paramos gavėjo sąskaitą perveda 70 proc. skirtos paramos sumos dydžio avansą (jei sprendime dėl paramos skyrimo nenumatyta kitaip).

61. Mokėjimo prašymų administravimas, vertinimas, paramos lėšų užsakymas ir mokėjimas vykdomas Taisyklių, Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka. Mokėjimo prašymų formas nustato Agentūra ir skelbia Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt.

62. Agentūra išmoka lėšas į naujausią turimą sąskaitą arba į paskutinę, į kurią buvo mokėtos paramos lėšos. Esant anuliuotiems mokėjimams dėl nekorektiškų banko sąskaitų duomenų, Agentūra pagalbos lėšas perveda į paskutinę žinomą pagalbos gavėjo banko sąskaitą, kuri buvo naudota išmokant lėšas.

63. Projektas turi būti įgyvendintas ir mokėjimo prašymas pateiktas per paramos paraiškoje ir Taisyklių 20.3., 20.3.1., 20.3.2. papunkčiuose įtvirtintus terminus. Pavėluotai teikiamas mokėjimo prašymas gali būti priimamas (užregistruojamas) dar 15 darbo dienų, tačiau taikomos sankcijos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami. Kai projektas įgyvendinamas pagal antrąją veiklos sritį, mokėjimo prašymo ir projekto įgyvendinimo terminas gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 6 mėn. terminui, jeigu Agentūrai iki mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos pateikiamas motyvuotas prašymas raštu, kuriame nurodoma projekto įgyvendinimo ir mokėjimo prašymo termino pratęsimo priežastis ir kuriam laikui prašoma terminą pratęsti.

64. Įgyvendinęs visą projektą, paramos gavėjas teikia Agentūros TERPAS mokėjimo prašymą, kartu deklaruodamas patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus arba jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjos vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu, įgyvendinto projekto ataskaitą, įvykdytų prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, viešinimo medžiagą. Pirkimų dokumentus – pirkimo organizatoriaus / komisijos paskyrimo dokumentą, nešališkumo deklaraciją, konfidencialumo pasižadėjimą, pirkimų planą ar dokumentą, kuriame užfiksuotas planuojamas pirkimas ir jo vertė, tiekėjų apklausos pažymą, sudarytas sutartis ir kt., paramos gavėjas pateikia tik Agentūrai paprašius (jei pirkimo dokumentai nebuvo pateikti kartu su paramos paraiška). Agentūra įvertina pirkimo dokumentus pateiktus ne mažiau kaip 5 proc. paramos gavėjų. Mokėjimo prašymas ir pridedami dokumentai teikiami paramos gavėjo vadovo asmeniškai, per įgaliotą asmenį, per kurjerį, registruota pašto siunta arba elektroniniu paštu dokumentus pasirašius elektroniniu parašu. Per kurjerį ar registruotu paštu teikiamas mokėjimo prašymas ir pridedami dokumentai turi būti išsiųsti ne vėliau kaip paskutinę Taisyklių 20.3 papunktyje numatyto termino dieną.

65. Karantino ar ekstremalios situacijos dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės metu paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus Agentūros darbo laiku papildomai gali pateikti pasinaudodamas „paraiškų dėžutėmis“ (specialiai įrengtomis vietomis, kuriose gali būti pateikiamas mokėjimo prašymas, tiesiogiai nekontaktuodamas su kitais

asmenimis), kurios įrengtos TERPAS, adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt. „Paraiškų dėžutėse“ pateikti mokėjimo prašymai vieną kartą per dieną išimami, pažymimi mokėjimo prašymo išėmimo spaudu (išėmimo data, laikas, išėmusio darbuotojo vardas, pavardė, jo parašas) bei užregistruojami. Apie mokėjimo prašymo užregistravimą paramos gavėjas per 1 darbo dieną informuojamas mokėjimo prašyme nurodytu telefonu ir (arba) el. paštu. Paramos gavėjas mokėjimo prašyme privalo nurodyti telefoną ir (arba) elektroninio pašto adresą, kuriuo Agentūra galėtų informuoti apie mokėjimo prašymo gavimą bei užregistravimą. Paramos gavėjas, pateikęs mokėjimo prašymą per „paraiškų dėžutę“ ir negavęs iš Agentūros informacijos apie mokėjimo prašymo užregistravimą, ne vėliau kaip 2 darbo dieną po mokėjimo prašymo pateikimo privalo susisiekti su Agentūra; priešingu atveju, kilus ginčui dėl mokėjimo prašymo pateikimo, laikoma, kad mokėjimo prašymas nebuvo pateiktas. Mokėjimo prašymai per „paraiškų dėžutę“ teikiami 2 darbo dienas trumpiau nei paskutinė Taisyklių 20.3 papunktyje numatyta mokėjimo prašymo pateikimo termino diena.

66. Kai projektas įgyvendintas pagal trečiąją veiklos sritį, kuriam taikomas Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymas, kartu su mokėjimo prašymu turi būti pateiktas savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens išduotas renginio suderinimo fakto patvirtinimo dokumentas (kai taikoma).

67. Galimas iki 30 proc. išlaidų viršijimas nuo skirtos paramos sumos pagal atskiras išlaidų rūšis, neviršijant bendros projektui įgyvendinti skirtos paramos sumos. Išlaidų viršijimas pagal atskiras išlaidų rūšis daugiau kaip 30 proc. ir išlaidos, nenumatytos šiose Taisyklėse ir paramos paraiškoje, nefinansuojamos.

68. Paramos gavėjų projektų vykdymo išlaidoms apmokėti taikomas išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas, išskyrus Taisyklių 69 punkte nurodytą atvejį. Paramos gavėjas, įgyvendinęs projektą, už panaudotas lėšas, įskaitant ir avansą, atsiskaito Agentūros TERPAS, su mokėjimo prašymu pateikdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus arba jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu.

69. Paramos gavėjui išmokėjus avansą ir neturint nuosavų lėšų baigti projekto įgyvendinimo, likusiai neišmokėtai paramos daliai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, kai už avansu pervestas lėšas ir nuosavas prie projekto prisidedamas lėšas atsiskaitoma pateikiant Agentūros TERPAS išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus arba jų kopijas, o už likusią sumos dalį atsiskaitoma pateikiant išlaidų pagrindimo dokumentus arba jų kopijas. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą Agentūrai išmokėjus lėšas, paramos gavėjas per 10 darbo dienų nuo lėšų gavimo dienos privalo galutinai atsiskaityti su paslaugų teikėjais, prekių tiekėjais ir darbų rangovais ir pateikti Agentūros Nacionalinės paramos skyriui išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus arba jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu.

70. Agentūra, gavusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, ne ilgiau kaip per 20 darbo dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo Nacionalinės paramos skyriuje dienos, išskyrus, kai dėl mokėjimo prašymo reikia atlikti patikrą vietoje, neatliktas viešųjų pirkimų vertinimas arba paramos gavėjo yra prašoma papildomos informacijos ir (arba) dokumentų, nustato prašomų kompensuoti išlaidų tinkamumą finansuoti. Jeigu mokėjimo prašymas pateiktas ne Taisyklėse nustatyta tvarka ir nesilaikant įsipareigojimų, įtvirtintų paramos paraiškoje, jis nevertinamas, o Agentūra imasi veiksmų, nustatytų Taisyklėse.

71. Agentūrai nustačius, jog atsiskaitant už avansu pervestas lėšas mokėjimo prašyme nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų suma yra mažesnė už avansu pervestų lėšų sumą, sąskaitų apmokėjimo būdu apmokamų išlaidų suma mažinama netinkamų finansuoti išlaidų suma.

72. Paramos gavėjų, pateikusių mokėjimo prašymus, patikras vietoje atlieka Agentūra Bendrųjų administravimo taisyklių, Taisyklių ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS
PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO KONTROLĖ

73. Už projekto vykdymo ir paramos gavėjo prisiimtų įsipareigojimų laikymosi kontrolę, mokėjimo prašymų priėmimą, vertinimą, teisingą paramos išmokėjimą, jos susigrąžinimą ir apskaitą pagal Taisykles atsako Agentūra.

74. Agentūra yra atsakinga už projektų įgyvendinimo priežiūrą. Projektų įgyvendinimo priežiūra vykdoma Taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka. Projektų įgyvendinimo priežiūros laikotarpis – 3 metai nuo galutinio paramos išmokėjimo dienos. Šis projektų priežiūros įgyvendinimo laikotarpis taikomas projektams, pateiktiems pagal Taisyklių pirmąją arba antrąją veiklos sritį.

75. Projektų įgyvendinimo ir jų kontrolės laikotarpiu Agentūra turi patikrinti ne mažiau kaip 30 proc. paramą gavusių projektų, įgyvendinamų pagal pirmąją arba antrąją veiklos sritį, atlikdama jų patikrą vietoje. Agentūra turi patikrinti ne mažiau kaip 5 proc. projektų, įgyvendinamų pagal trečiąją veiklos sritį, jų įgyvendinimo metu.

76. Agentūra pagal poreikį teikia Ministerijai ataskaitas apie projektų įgyvendinimo pažangą ir rezultatus.

XIII SKYRIUS
SANKCIJŲ TAIKYMAS

77. Paramos gavėjui nesilaikant ar pažeidžiant Taisyklėse ir paramos paraiškoje nustatytas paramos skyrimo sąlygas, taikomos sankcijos, t. y. parama gali būti sumažinta arba pareikalauta ją grąžinti.

78. Parama sumažinama 1 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną nuo apskaičiuotos paramos sumos už mokėjimo prašyme deklaruotas patirtas tinkamas finansuoti išlaidas, kai projekto įgyvendinimo metu paramos gavėja dėl nepateisinamų priežasčių (pateisinamomis priežastimis laikomos nenugalimos jėgos (*force majeure)* aplinkybės, pavyzdžiui, paramos gavėjos vadovo ar kito, atsakingo už mokėjimo prašymo pateikimą, asmens liga ir panašios priežastys) mokėjimo prašymą pateikia pavėluotai.

79. Parama susigrąžinama:

79.1. kai taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, nurodytą Taisyklių 69 punkte, paramos gavėjas galutinai neatsiskaitė su paslaugų teikėjais, prekių tiekėjais ir darbų rangovais ir nepateikė Agentūros Nacionalinės paramos skyriui išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalų arba jų kopijų, patvirtintų paramos gavėjo vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu. Taikoma neapmokėtų išlaidų sumos dydžio paramos susigrąžinimo sankcija;

79.2. paramos gavėjui įgyvendinus projektą ir pateikus mokėjimo prašymą, jei Agentūra nustato, kad paramos gavėjas netinkamai panaudojo paramos lėšas ar buvo išmokėta didesnė paramos suma, nei buvo patirta tinkamų finansuoti išlaidų, ji sustabdo paramos lėšų mokėjimą ir pareikalauja paramos gavėjo grąžinti netinkamai panaudotas paramos lėšas ar jų dalį;

79.3. paramos gavėjui pažeidus pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, vykdant prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, pirkimus. Sankcijos dydis nustatomas vadovaujantis Sankcijų metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m.

gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“;

79.4. už atsiskaitymus (ar jų dalį) su prekių tiekėjais, paslaugų teikėjais ir darbų rangovais, kai jie vykdomi ne per finansų įstaigas. Taikoma ne per finansų įstaigas apmokėtų išlaidų dydžio paramos susigrąžinimo sankcija.

80. Pažeidimai nustatomi, sprendimai dėl paramos nutraukimo, sumažinimo ir susigrąžinimo priimami ir grąžintinos lėšos administruojamos Taisyklių, Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka.

81. Už paramos nutraukimą ir sumažinimą yra atsakinga Agentūra, kuri apie sankcijos skyrimą privalo informuoti paramos gavėją

XIV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

82. Už teikiamų duomenų teisingumą atsako juos pateikęs subjektas (pareiškėjas ar paramos gavėjas).

83. Už paramos paraiškų priėmimą, registravimą, paramos paraiškose pateiktų duomenų tikrinimą, paramos paraiškų vertinimą atsakinga Agentūra.

84. Agentūra turi teisę paprašyti paramos gavėjų atsiųsti reikiamą informaciją apie vykstančius numatytus renginius mobiliąja programėle „NMA agro“ renginių vykdymo faktams patikrinti.

85. Pareiškėjų ir paramos gavėjų skundai dėl Agentūros sprendimų, veikimo ar neveikimo nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka.

86. Kiti Taisyklėse nereglamentuojami klausimai sprendžiami vadovaujantis Bendrųjų administravimo taisyklių ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

_____